

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА ИСПИТИВАЊА ЗАДОВОЉСТВА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУТУ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ВОЈВОДИНЕ 2023. ГОДИНЕ

У складу са методолошким упутством, истраживање задовољства запослених спроведено је 27.11.2023. године у периоду од 6.30 до 20.00 часова. На дан анкетирања на послу је било 213 запослених, а истраживањем је обухваћено њих 145, односно 68,1%.

Од укупног броја анкетираних 74,5% су били здравствени радници и сарадници (21,4% лекари, 32,4% медицинске сестре-техничари и 20,7% здравствени сарадници), 13,8% административни и технички радници (административни 11,0% и технички радници 2,8%), док 11,7% анкетираних нису навели занимање.

Што се тиче година живота 11% је млађих од 35 година, између 35 и 54 године има 60,7% анкетираних, старијих од 54 године је 20,7% анкетираних, док се 7,6% није изјаснило.

На питање да ли обавља руководећу функцију, одговорило је 93,8% испитаника, при чему је одговор „Да“ дало 19 особа (13,1% анкетираних).

Када је у питању додатни посао, 69,6% анкетираних је навело да не ради додатни посао, 12,4% анкетираних су ангажовани у настави, њих 9% ради у неком другом сектору, 2,1% ради у приватној пракси, а 6,9% није одговорило на питање.

Задовољство поједним аспектима у вези са условима и организацијом рада, као и укупно задовољство послом, анкетирани су оцењивали оценама од 1 до 5. Изложеност стресу оцењивана је путем петостепене скале од 1 до 5, при чему је 1 означавала „нимало“ а 5 „веома много“.

Просечне оцене задовољства појединим аспектима кретале су се од 3,10 (Финансијска надокнада за рад) до 3,85 (Однос пацијената према запосленима). У 2022. години најнижа просечна оцена била је 3,53 (Могућност за професионални развој/континуирану едукацију) а највиша 4,19 (Расположиво време за рад са пацијентима).

Посматрано **у односу на претходну годину**, просечне оцене су ниже за све посматране аспекте (за 0,14 до 0,51), док је укупно задовољство ниже за 0,38. Анализа просечних оцена у последњих пет година показује да је укупно задовољство, као и задовољство анализираним аспектима било највеће 2020. године (табела 1).

Табела 1. Просечне оцене задовољства посматраним аспектима у периоду од 2019. до 2023. године

Аспекти задовољства	Просечна оцена				
	2019	2020	2021	2022	2023
Адекватност опреме за рад	3.75	4,21	4,07	4,05	3,64
Адекватност простора за рад	-	4,20	3,84	3,84	3,49
Расположиво време за обављање посла	3.76	4,25	4,09	4,19	3,68
Расположиво време за рад са пацијентима	3.97	-	-	-	-
Аутономија у обављању посла - могућност самосталног доношења одлука	3.47	4,07	3,76	3,73	3,40
Могућност коришћења својих знања, способности, вештина	3.80	-	-	-	-
Уважавање и вредновање рада	3.40	4,05	3,76	3,81	3,50
Непосредна сарадња са колегама	3.86	4,34	4,04	4,15	3,80
Непосредна сарадња са претпостављенима	3.74	-	-	-	-
Однос пацијената	3.71	4,42	4,17	4,16	3,85
Могућност за професион. развој/континуирану едукацију	3.44	3,87	3,79	3,53	3,39
Финансијска надокнада за рад	3.24	4.23	3,74	3,57	3,10
Руковођење и организација рада у установи	3.48	3,97	3,70	3,58	3,35
Добијање јасних упутстава шта се очекује у оквиру посла	3.65	-	-	-	-
Могућност изношења идеја претпостављенима	3.60	-	-	-	-
Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција	-	4,06	3,78	3,73	3,31
Укупно задовољство	3,36	4,04	3,88	3,72	3,34

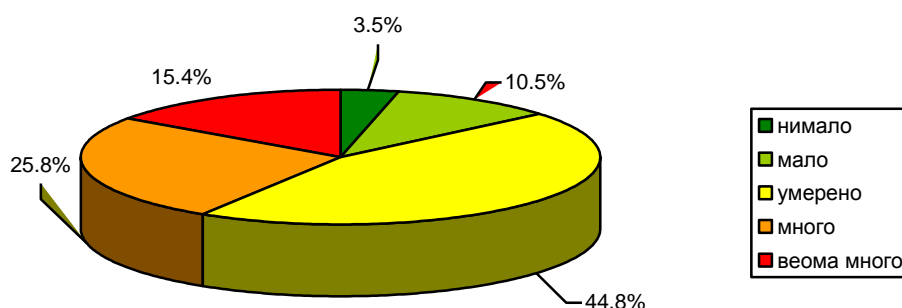
Разлике у задовољству постоје у односу **на врсту занимања** запослених. Просечне оцене задовољства за већину посматраних аспеката као и просечна оцена укупног задовољства најниже су код здравствених сарадника (табела 2).

Табела 2. Задовољство запослених - просечне оцене - разлике у односу на занимање

Аспекти задовољства	Просечна оцена			p
	здравствени радници	здравствени сарадници	нездравств. радници	
Адекватност опреме за рад	4,00	3,20	3,75	0,003
Адекватност простора за рад	3,78	3,20	3,55	н.с.
Расположиво време за обављање посла	4,05	3,37	3,53	0,006
Аутономија у обављању посла – могућност самосталног доношења одлуке	3,79	3,03	3,26	0,010
Уважавање и вредновање рада од стране претпостављених	3,86	3,31	3,45	н.с.
Непосредна сарадња са колегама	4,23	3,33	3,80	<0,001
Могућност за професионални развој/континуирану едукацију	3,73	3,08	2,94	0,010
Финансијска надокнада за рад	3,56	2,60	2,84	<0,001
Руковођење и организација рада у установи	3,76	2,64	3,33	<0,001
Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болнич.инфекција	3,61	2,75	3,72	0,001
Укупно задовољство	3,72	2,89	3,35	<0,001

На питање „Колико сте приликом обављања посла у редовним условима **напети, под стресом или притиском?**“ за одговоре „много“ и „веома много“ определило се 41,2% анкетираних. Умерену напетост, стрес и притисак осећа 44,8% анкетираних (графикон 1).

Графикон 1. Заступљеност напетости, стреса или притиска приликом обављања посла

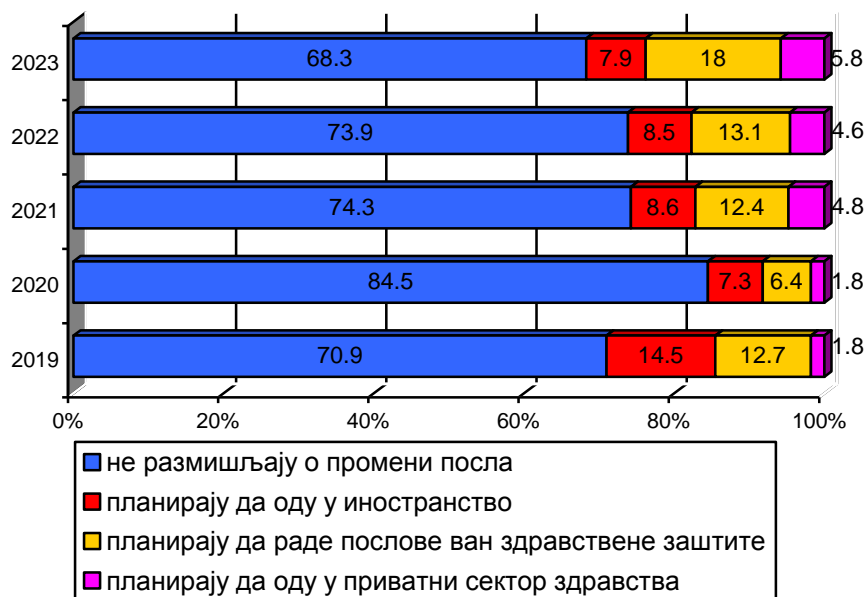
Постоји разлика у заступљеност напетости, стреса и притиска у односу на занимање анкетираних. Тако „много“ и „веома много“ напетости, стреса и притиска осећа 55,1% здравствених сарадника, 45% нездравствених радника и 32,5% здравствених радника (табела 3).

Табела 3. Заступљеност напетости, стреса и притиска у односу на занимање

Занимање	Нимало	Мало	Умерено	Много	Веома много
Здравствени радници	3,9%	13%	50,6%	20,8%	11,7%
Здравствени сарадници	0%	6,9%	37,9%	31%	24,1%
Нездравствени радници	10%	10%	35%	40%	5%

Што се тиче **размишљања о послу у наредних пет година**, највећи проценат наводи да не размишља о промени посла (68,3%) што је мање него претходне године (73,9%). О одласку у иностранство размишља 7,9% анкетираних (8,5% прошле године), док 5,8% жели да пређе у приватни сектор здравства, што је више него претходне године (4,6%). Послове ван здравствене заштите жели да обавља 18%, што је више него 2022. године (13,1%) (графикон 2).

Графикон 2. Размишљање о промени посла у наредних 5 година

Укупно задовољство послом је мање него претходне године и износи 3,34 (просечна оцена у 2022. години износила је 3,72). Посматрано у односу на занимање, уочава се да постоји статистички значајна разлика у укупном задовољству, при чему су најзадовољнији лекари, а најмање задовољни здравствени сарадници. Просечна оцена укупног задовољства код лекара износи 4,23 (у 2022. години износила је 4,48), док је просечна оцена код здравствених сарадника 2,9 и нижа је за 0,79 у односу на претходну годину (табела 4).

Табела 4. Укупно задовољство послом - разлика у односу на занимање

Занимање	Просечна оцена	<i>p</i>
Доктор медицине	4,23	<0,001
Медицинска сестра-техничар	3,39	
Здравствени сарадник	2,90	
Административни радник	3,40	
Технички радник	3,00	
Укупно	3,34	

Закључак и препоруке

Анкетирање запослених спроведено је у складу са методолошким упутством Института за јавно здравље Србије, а анкету је попунило око 68% запослених који су били на послу тог дана. У односу на претходну годину, одазив за учешће у анкетирању био је за око 5% мањи.

Добијени резултати показују да су запослени углавном задовољни свим анализираним аспектима, али је ниво задовољства нижи него претходне године.

Посматрано у односу на занимање, разлике у нивоу задовољства су високо статистички значајне, при чему су лекари значајно задовољнији од осталих, док су здравствени сарадници најмање задовољни. Истовремено, здравствени сарадници су, по сопственој процени, у највећој мери изложени стресу, док су здравствени радници најређе изјављивали да осећају много и/или веома много стреса. Ниво задовољства очигледно утиче и на размишљање о промени посла у наредних 5 година, тако да је ове године нешто већи проценат оних који размишљају о промени, при чему је у највећој мери повећан проценат оних који би радили нешто ван здравствене заштите, у мањој мери је порастао проценат оних који би прешли у приватни сектор здравства, док је проценат оних који би ишли у иностранство смањен.

С обзиром да је укупна оцена задовољства нижа од 3,5, као и да су сви аспекти задовољства оцењени нешто лошије него претходне године, предлог је да се покрене корективна мера као би се детаљније анализирали узроци пада задовољства и предузеле одговарајуће мере у циљу унапређења задовољства запослених.